

handling af Spørgsmaalet om Redskaberne og om Straffebestemmelserne formener jeg vilde føre for vidt. Jeg tror, man vil opnaa et bedre Resultat ved at forhandle disse Sager i Udvalg. Om Loven i Almindelighed vil jeg kun sige, at jeg betragter den i det hele som et Fremskridt. Jeg ønsker den forandret paa enkelte Punkter, som allerede omtalt, men jeg tror, at ved gensidig Imødekommen maa man kunne opnaa at faa et Lovforslag, der vil blive modtaget med Glæde og Tilfredshed. Medens Loven af 1900 i sin Tid skabte en Kamp, vil maaske Loven af 1905 kunne formes saaledes, at den kan bidrage til, at der fremtidig sker et Samarbejde mellem Autoriteterne, Stat og Kommune, paa den ene Side og Fiskerne paa den anden, og sker det, vil det sikkert være til Held for Fiskerne og Fiskeriet i Almindelighed.

Rasmus Hansen: De to første Talere have jo blot omtalt Fiskeriforholdene i Randers Fjord. De to sidste Talere have ogsaa strejft ind derpaa, men navnlig omtalt Forholdene ved Randers By. Endnu er der et Forhold tilbage, nemlig Fiskeriet i den store Gudenaå, og det er derom, jeg nærmest vilde fremsætte nogle Betragtninger. Da vi have en Lov for Fiskeri i de salte Vande og en Lov for Fiskeriet i de ferske Vande, kunde man maaske synes, at der ikke var nogen Trang til en tredje Fiskerilov, at der ikke var nogen Grund til, at vi skulde give en særlig Lov, der kun skulde gælde et enkelt bestemt Fiskevand. Det er dog klart, at naar vi have fundet det rigtigt at give en særlig Lov for et enkelt bestemt Vandløb, nemlig Gudenaå og Randers Fjord, have vi haft ret vægtige Grunde dertil. — Naar vi for 5 Aar siden gik denne Vej, vare navnlig to Grunde bestemmende for os, for det første Hensynet til selve Fiskebestanden, og for det andet Hensynet til den Adgang, Befolkningen derovre havde til at udøve Fiskeri. Hvad nu det første Hensyn angaar, da er Forholdet det, at Fiskebestanden i dette Vandløb er af en noget ejendommelig Beskaffenhed, sammenlignet med Fiskebestanden i vore øvrige ferske Vande. Dette enkelte Vandløb har nemlig altid haft og har endnu en vis Rigdom af en bestemt Fiskeart: Ørred og Laks, der ere de mest værdifulde Fisk, vi have i Danmark, navnlig gælder det Laksen. Hvis man fanger en stor Laks paa den bedste Aarstid, vil en saadan enkelt Fisk godt kunne have en Værdi af 60—70 Kr. Det

vil derfor forstaas, at det drejer sig om store Værdier ved Fangsten af denne Fisk. Den anden Grund, som sagt, til, at man fandt det rigtigt at give en særlig Lov for Fiskeriet derovre, var den, at den Adgang, Befolkningen havde til at udøve Fiskeri, var meget uheldig ordnet og i det hele taget af en ganske ejendommelig Beskaffenhed. Forholdet var nemlig det, at der ca. $\frac{3}{4}$ Mil ovenfor Randers ved Gudenaå laa en Fiskerigaard, Frisenvold Laksegaard, hvis Ejer stadig gjorde Krav paa Eneret til alt Fiskeri i Hovedstrømmen af Randers Fjord og i Gudenaå. Derfor laa han stadig i Kamp med den øvrige Befolkning derovre, som havde Interesse i Fiskeriet, og som ikke vilde godkende, at denne enkelte Mand havde en saa udstrakt Ret. Der er ført en Mængde Politi- og Retssager derom og idømt store Mulktter. Blandt andre Domme er der ogsaa tre Højesteretsdomme, den første af 29. Januar 1883, den anden af 27. November 1889 og den tredje af 12. Juni 1895. Disse Domme gaa ud fra, at Fiskegaards-ejerens Rettigheder hjemles ved to gamle Skøder af 25. September 1661 og 11. November 1684. Derved blev Befolkningen klar over, at det ikke kunde nytte at gaa til Domstolene for at opnaa en Ret til Fiskeri lig den, Befolkningen i det øvrige Land havde. Saa gik de den eneste Vej, de kunde gaa, idet de fik Spørgsmaalet draget frem her i Rigsdagen, hvor det i mange Aar er blevet behandlet — jeg har selv været med til at drage det frem —, og hvor man fik det Resultat, at Staten i 1898 købte Fiskegaarden, hvad der var det eneste, man kunde gøre, da man jo ikke kunde tage Retten fra denne Gaard. Gaarden kostede vistnok 150,000 Kr. Fra det Øjeblik, Staten overtog Gaarden, var det den, som sad inde med Retten til Fiskeri. Nu var det selvfølgelig den Gang Forudsætningen, at Staten ikke skulde drive Fiskeriet som Forretning, men at Fiskeriretten skulde gaa over til Befolkningen i samme Forhold som i det øvrige Land. Men dernæst forudsattes ogsaa, at nu burde man gøre et Forsøg paa at faa Fiskebestanden af Laks og Ørred forøget, idet Bestanden af disse to værdifulde Fisk var bleven ringere Aar for Aar, hvad der var ganske naturligt. Denne Fiskegaard bestaar nemlig af et Slags Tremmeværk, der spænder over hele Aaen, saaledes at alle de Fisk, der komme op, blive tagne. Laks og Ørred komme, som bekendt, op fra Havet til Legepladserne i Aaen, men naar de komme til Fiskegaarden, er der lukket